Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Maria Alexei)
Dosarul nr. 2r-723/25
(2-23153016-02-2r-08042025)

D E C I Z I E

16 martie 2026 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de recurenta SRL"SAN-PRIM GRUP", împotriva încheierii protocolare a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 4 octombrie 2024 prin care nu s-a dat curs cererii reconvenționale și împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2024, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de SRL"SAN-PRIM GRUP" împotriva Ecaterinei Sotnicov și SRL"MOBIAS CONSULTING" cu privire la constatarea nulității absolute a pct.2.2 din contractul de cesiune de creanță nr. 07/21 din 20 decembrie 2021,-

a c o n s t a t a t:

Poziţia instanţei de fond:

1. La 27 octombrie 2023, SRL"MOBIAS CONSULTING" a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Sotnicov și SRL"SAN-PRIM GRUP" cu privire la încasarea datoriei de 271359,32 și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. La 2 octombrie 2024, SRL"SAN-PRIM GRUP" a înregistrat acțiune reconvențională împotriva Ecaterinei Sotnicov și SRL"MOBIAS CONSULTING" cu privire la constatarea nulității absolute a pct. 2.2 din contractul de cesiune de creanță/preluare a datoriei nr. 07/21 din 20 decembrie 2021.
3. Prin încheierea protocolară din 3 octombrie 2024, instanța de judecată nu a dat curs cererii reconvenționale înaintate de SRL"SAN-PRIM GRUP" din motiv că pretenția cu privire la constarea nulității absolute a punctului 2.2. din contractul de cesiune de creanțe/preluare a datoriei nr. 07/21 din 20 decembrie 2021 este o pretenție patrimonială și urmează a fi achitată taxa de stat din valoare contractului în mărime de 271359,32 lei și să fie achitată în cuantumul punctului 1.1.3 al Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, or suma de 250 lei este insuficientă pentru soluționarea și punerea pe rol a

acțiunii reconvenționale. Totodată, instanța a acordat termen pentru înlăturarea acestui neajuns și prezentarea restanței plății taxei de stat până la data de 7 noiembrie 2024 și respectiv s-a explicat SRL"SAN-PRIM GRUP" că în cazul neînlăturării neajunsului menționat, instanța va fi in drept de a restitui cererea reconvențională.

4. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de SRL"SAN-PRIM GRUP" împotriva Ecaterinei Sotnicov și SRL"MOBIAS CONSULTING" cu privire la constatarea nulității absolute a pct.2.2 din contractul de cesiune de creanță nr. 07/21 din 20 decembrie 2021. S-a remis în adresa SRL"SAN-PRIM GRUP" copia de pe prezenta încheiere, precum și acțiunea reconvențională cu anexele. S-a explicat SRL"SAN-PRIM GRUP" că restituirea acțiunii reconvenționale nu exclude posibilitatea adresării unei noi cereri, conform normelor generale, după înlăturarea circumstanțelor care au dus la restituire.

Solicitarea recurentului:

5. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 13 martie 2025, recurenta SRL"SAN-PRIM GRUP", în persoana administratorului Nicolae Sotnicov, a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii protocolare din 4 octombrie 2024 și a încheierii din 22 noiembrie 2024 ale Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, cu emiterea unei decizii prin care să fie acceptată acțiunea reconvențională.

Argumentele părţilor:

6. În motivarea cererii s-a indicat, că îşi exprimă dezacordul faţă de încheierile instanței, le consideră neîntemeiate şi nefondate, care urmează a fi casate.

Menționează că, odată cu operarea modificărilor la Codul civil, în special cele operate la instituția „Nulității actului juridic", efectele nulității actului juridic pot fi aplicate de instanţă, doar în baza cererii părții. Această constatare se fundamentează pe dispozițiile art. 331 alin. (7) Cod civil. Prin urmare, atunci când este promovată în justiție o acțiune cu privire la constatarea nulității absolute, reclamantul care este și titularul acțiunii, reieşind din principiul disponibilității, poate solicita instanţei să se pronunțe asupra efectelor nulității, fie poate solicita doar constatarea nulității.

Indică că, în cazul în care prin acțiune se solicită aplicarea efectelor nulității, taxa de stat se determină din valoarea efectelor nulității. În cazul în care prin acțiune nu se solicită aplicarea efectelor nulității, taxa de stat se determină ca pentru o acțiune nepatrimonială, or, titularul acţiunii nu pretinde efectele nulității. Concretizarea făcută s-a realizat cu scopul de a aduce o claritate instanţei de recurs asupra tipului

acţiunii reconvenționale formulate de SRL”SAN-PRIM GRUP”, precum şi pentru a face lumină pe aspectul taxei de stat ce urmează a fi achitată la depunerea acţiunii reconvenționale.
Reiterează că, prin acţiunea reconvenţională depusă, SRL”SAN-PRIM GRUP” a solicitat: constatarea nulității absolute a pct. 2.2 din contractul de cesiune de creanță/preluare a datoriei nr. 07/21 din 20 decembrie 2021, încheiat între SRL”MOBIAS CONSULTING”, în calitate de furnizor, SRL”SAN-PRIM GRUP” în calitate de cedent şi Ecaterina Sotnicov în calitate de cesionar şi obligarea pârâților la compensarea cheltuielilor de judecată suportate de reclamanta-reconvenientă în legătură cu intentarea prezentei acţiuni reconvenționale.
Consideră că, în mod eronat instanţa a calculat taxa de stat în baza pct. 1.1.3 din Anexa la Legea taxei de stat. Or, prin acţiunea reconvenţională depusă, reclamanta a formulat o singură pretenție - constatarea nulității clauzei contractuale, fără a solicita aplicarea efectelor nulității.
Indică că, potrivit art. 331 alin. (7) Cod civil, instanţa de judecată nu poate pronunța din oficiu efectele nulității chiar dacă a constatat nulitatea absolută din oficiu. Din interpretarea acestei norme legale se desprinde că efectele nulității vor fi aplicate de instanţă doar la cerere, situație ce denotă că nu orice acțiune în constatarea nulității absolute este o acțiune patrimonială.
Subliniază că, reieşind din spiritul normei legale enunțate mai sus, derivă că doar acţiunea în constatarea nulității şi aplicarea efectelor nulității, este o acțiune patrimonială. În speţă, reclamanta reconvenientă nu a formulat o acțiune patrimonială. Corespunzător, reclamanta SRL”SAN-PRIM GRUP” nu este ținută să achite taxa de stat în cuantumul pretins de instanţă.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de recurs, casarea încheierii protocolare din 4 octombrie 2024 și a încheierii din 22 noiembrie 2024 ale Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, cu emiterea unei decizii prin care să fie acceptată acțiunea reconvențională.

7. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza a fost repartizată spre examinare în ordine de recurs, judecătorului Dorin Dulghieru în mod automat-aleatoriu la 8 aprilie 2025.
8. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, în temeiul încheierii Curții de Apel Centru din 30 iunie 2025, cauza a fost repartizată spre examinare în ordine de recurs, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 18 septembrie 2025.

Aprecierea instanţei de recurs:

9. Analizând motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei, Colegiul consideră recursul întemeiat şi pasibil de admis, cu casarea încheierii protocolare din 4 octombrie 2024 și a încheierii din 22 noiembrie 2024 ale

Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei la rejudecare, reieșind din următoarele considerente.

10. În conformitate cu articolele 423, 424 alin. (1) şi 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.
11. În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurenta respectând acest termen, or, la materialele cauzei nu este anexată dovada recepționării încheierii supuse recursului.
12. În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.
13. Astfel, din materialele cauzei, Colegiul remarcă, că la 27 octombrie 2023, SRL”MOBIAS CONSULTING” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Ecaterinei Sotnicov și SRL”SAN-PRIM GRUP” cu privire la încasarea datoriei de 271359,32 și compensarea cheltuielilor de judecată.
14. Ulterior, la 2 octombrie 2024, SRL”SAN-PRIM GRUP” a înregistrat acțiune reconvențională împotriva Ecaterinei Sotnicov și SRL”MOBIAS CONSULTING” cu privire la constatarea nulității absolute a pct. 2.2 din contractul de cesiune de creanță/preluare a datoriei nr. 07/21 din 20 decembrie 2021.
15. Prin încheierea protocolară din 3 octombrie 2024, instanța de judecată nu a dat curs cererii reconvenționale înaintate de SRL”SAN-PRIM GRUP” din motiv că pretenția cu privire la constarea nulității absolute a punctului 2.2. din contractul de cesiune de creanțe/preluare a datoriei nr. 07/21 din 20 decembrie 2021 este o pretenție patrimonială și urmează a fi achitată taxa de stat din valoare contractului în mărime de 271359,32 lei și să fie achitată în cuantumul punctului 1.1.3 al Legii taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023, or suma de 250 lei este insuficientă pentru soluționarea și punerea pe rol a acțiunii reconvenționale. Totodată, instanța a acordat termen pentru înlăturarea acestui neajuns și prezentarea restanței plății taxei de stat până la data de 7 noiembrie 2024 și respectiv s-a explicat SRL”SAN-PRIM GRUP” că în cazul neînlăturării neajunsului menționat, instanța va fi in drept de a restitui cererea reconvențională.
16. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de

SRL”SAN-PRIM GRUP” împotriva Ecaterinei Sotnicov și SRL”MOBIAS CONSULTING” cu privire la constatarea nulității absolute a pct.2.2 din contractul de cesiune de creanță nr. 07/21 din 20 decembrie 2021. S-a remis în adresa SRL”SAN-PRIM GRUP” copia de pe prezenta încheiere, precum și acțiunea reconvențională cu anexele. S-a explicat SRL”SAN-PRIM GRUP” că restituirea acțiunii reconvenționale nu exclude posibilitatea adresării unei noi cereri, conform normelor generale, după înlăturarea circumstanțelor care au dus la restituire.

17. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 13 martie 2025, recurenta SRL”SAN-PRIM GRUP”, în persoana administratorului Nicolae Sotnicov, a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii protocolare din 4 octombrie 2024 și a încheierii din 22 noiembrie 2024 ale Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, cu emiterea unei decizii prin care să fie acceptată acțiunea reconvențională.
18. Verificând legalitatea şi temeinicia încheierilor instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de recurs şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluția instanței de fond, este una incorectă.
19. Colegiul remarcă că, conform prevederilor art. 327 alin. (1) din Codul civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes general (nulitate absolută).
20. Conform prevederilor art. 328 alin. (1) din Codul civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acţiune, cît şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces. Alin. (2) prevede că nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părţile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora. Iar potrivit alin. (3), atât acţiunea în constatare a nulităţii absolute, cît şi excepţia de nulitate absolută sînt imprescriptibile. Cu toate acestea, se prescriu în termen de 10 ani acţiunile privind aplicarea efectelor nulităţii absolute conform art.331, indiferent dacă sînt introduse împreună cu acţiunea în constatare a nulităţii absolute sau după admiterea acestei acţiuni.
21. Conform prevederilor art. 331 alin. (7) din Codul civil, instanţa de judecată nu poate pronunța din oficiu efectele nulității chiar dacă a constatat nulitatea absolută din oficiu.
22. În acest context, Colegiul reține că instanța de fond a ajuns în mod pripit și eronat la concluzia privind caracterul patrimonial al acțiunii reconvenționale înaintate de SRL”SAN-PRIM GRUP”, precum și asupra obligației de achitare a taxei de stat raportate la valoarea pretinsă a raportului juridic material.
23. Colegiul subliniază că obiectul acțiunii reconvenționale îl constituie exclusiv

constatarea nulității absolute a pct. 2.2 din contractul de cesiune de creanță/preluare a datoriei nr. 07/21 din 20 decembrie 2021, fără a fi formulată vreo pretenție privind aplicarea efectelor nulității acestui act juridic.

24. Or, din interpretarea sistemică a prevederilor art. 327–331 Cod civil rezultă că trebuie făcută o distincție clară între: acțiunea în constatarea nulității absolute (acțiune nepatrimonială), și acțiunea privind aplicarea efectelor nulității (acțiune patrimonială, supusă evaluării).
25. În mod particular, potrivit art. 331 alin. (7) Cod civil, instanța de judecată nu poate dispune din oficiu aplicarea efectelor nulității, chiar dacă constată nulitatea absolută. Această normă consacră caracterul distinct și autonom al capătului de cerere privind efectele nulității, care poate fi valorificat doar la cererea părții interesate.
26. Prin urmare, în lipsa unei solicitări exprese privind aplicarea efectelor nulității, acțiunea în constatarea nulității absolute nu implică, prin ea însăși, realizarea unui drept patrimonial și nu poate fi calificată automat ca fiind o acțiune evaluabilă în bani.
27. Colegiul reține că instanța de fond a confundat efectele juridice eventuale ale admiterii unei astfel de acțiuni cu obiectul concret al cererii deduse judecății. Simplul fapt că clauza a cărei nulitate se solicită are legătură cu un raport obligațional evaluabil în bani nu transformă acțiunea în constatarea nulității într-una patrimonială, în lipsa solicitării efective a consecințelor patrimoniale.
28. În speță, SRL”SAN-PRIM GRUP” nu a solicitat restituirea prestațiilor, anularea obligațiilor de plată, sau alte efecte patrimoniale ale nulității, ci doar constatarea nulității unei clauze contractuale, ceea ce conferă acțiunii caracter nepatrimonial.
29. În consecință, taxa de stat urma a fi achitată în cuantum fix, conform prevederilor Legii taxei de stat nr. 213/2023 aplicabile acțiunilor nepatrimoniale, iar nu în funcție de valoarea pretinsei creanțe de 271359,32 lei, așa cum eronat a reținut instanța de fond.
30. Astfel, Colegiul constată că încheierea protocolară din 4 octombrie 2024, prin care nu s-a dat curs cererii reconvenționale, a fost emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept material și procesual, ceea ce a determinat în mod neîntemeiat obligarea reclamantei reconvenționale la achitarea unei taxe de stat necorespunzătoare.
31. Respectiv, neexecutarea unei obligații stabilite în mod eronat de către instanță nu poate constitui temei legal pentru sancțiunea procesuală a restituirii cererii.
32. Prin urmare, și încheierea din 22 noiembrie 2024, prin care s-a dispus restituirea cererii reconvenționale, este una neîntemeiată, fiind consecința directă a unei aprecieri juridice eronate asupra naturii acțiunii și a cuantumului taxei de stat datorate.

33. În aceste circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia că recursul declarat de recurenta SRL”SAN-PRIM GRUP” este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea ambelor încheieri contestate.
34. Totodată, ținând cont de necesitatea respectării principiului dublului grad de jurisdicție și a dreptului părților la examinarea în fond a cererii reconvenționale, cauza urmează a fi restituită instanței de fond pentru continuarea examinării, cu acceptarea acțiunii reconvenționale în procedura de judecată.
35. În așa împrejurări, încheierea protocolară a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 4 octombrie 2024 prin care nu s-a dat curs cererii reconvenționale și încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2024, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de SRL”SAN-PRIM GRUP”, sunt în contradicție cu prevederile legale, îngrădește nejustificat accesul la justiție, garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, pasibile de a fi casate cu restituirea cererii de chemare în judecată reconvenționale înaintate de SRL „SAN-PRIM GRUP” împotriva Ecaterinei Sotnicov și SRL „MOBIAS CONSULTING” spre rejudecare în fond în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de recurenta SRL”SAN-PRIM GRUP”.

Se casează încheierea protocolară a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 4 octombrie 2024 prin care nu s-a dat curs cererii reconvenționale și încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 noiembrie 2024, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de SRL”SAN-PRIM GRUP”.

Cererea de chemare în judecată reconvențională înaintată de SRL”SAN-PRIM GRUP” împotriva Ecaterinei Sotnicov și SRL”MOBIAS CONSULTING” cu privire la constatarea nulității absolute a pct.2.2 din contractul de cesiune de creanță nr. 07/21 din 20 decembrie 2021, se restituie la rejudecare în fond în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul: Ana Panov

Judecătorii: Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan